

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
KOMISIJA ZA VRIJEDNOSNE PAPIRE
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE**

Broj:01-05-1696/13
Sarajevo, 15.07.2013. godine.

O b a v j e š t e n j e

Zakonom o Komisiji za vrijednosne papire („Službene novine Federacije BiH“, broj 39/98, 36/99 i 33/04), osnovana je Komisija za vrijednosne papire Federacije BiH kao samostalna specijalizirana institucija Federacije BiH sa svojstvom pravnog lica.

Komisiji za vrijednosne papire Federacije BiH (u daljem tekstu: Komisija) u sadašnjem sastavu istekao je mandat 1999. godine, a da ovaj sastav nije razrješen niti je imenovan novi, premda je Komisija, u cilju kontinuiteta funkcioniranja ove institucije, organe nadležne za imenovanje (Predsjednika i dopredsjednike Federacije BiH) i Parlament Federacije BiH više puta pisano obavijestila o tome. Posljednja pisma nadležnim organima upućena su od strane ove Komisije 30. 05. 2013. godine, sa urgencijom rješavanja ovog pitanja, a direktan povod je bila presuda Vrhovnog suda Federacije BiH br. 09 0 U 006568 13 Uvp od 4.04. 2013. godine kojom se poništava rješenje Komisije u predmetu oduzimanja dozvole Društvu za upravljanje fondovima „Bosinvest“ d.o.o. Sarajevo, iz razloga što je doneseno nakon isteka mandata članovima Komisije. Navedenom presudom Vrhovni sud Federacije BiH uvažio je zahtjev za vanredno prispitivanje sudke odluke, preinačio presudu i u dispozitivu rješio tužba se uvažava, poništava se rješenje broj: 0572-19-81/10, od 09.03.2010. godine i predmet vraća tuženom organu na ponovno rješavanje. U obrazloženju ove presude Vrhovni sud je naveo da je ovako odlučio jer je petogodišnji mandat članovima Komisije istekao i da nakon toga nemaju ovlaštenja za donošenje osporenog rješenja. Dakle, nije osporio meritum rješenja i presude niti činjenice i dokaze na osnovu kojih su doneseni. Dalje se u presudi navodi „da po isteku mandata članovi Komisije su eventualno samo mogli obavljati neke tehničke poslove dok se ne imenuju novi članovi Komisije, bez obzira na negativne posljedice na tržištu kapitala u Federaciji, koje mogu nastati dok se ne imenuju novi članovi Komisije.“ Presuda se odnosi na konkretan upravni akt i njome nije zabranjen rad Komisije, jer se dispozitivom presude poništava rješenje tužene zbog nenadležnosti-isteka mandata i predmet vraća Komisiji na ponovno rješavanje, a u obrazloženju se navodi da „po isteku mandat članovi Komisije mogu obavljati neke tehničke poslove“, iako se ne zna šta su to „tehnički poslovi“ niti je to regulisano zakonom ili drugim propisom. Činjenica je da je članovima Komisije istekao mandat u vrijeme donošenja pobijanog rješenja, ali se ne može konstituisati i opravdati stav da zbog toga Komisija ne može doslovno obavljati ono za što je osnovana posebnim zakonom, a to je propisivanje, preduzimanje i nadziranje mjera kojim osigurava efikasno funkcionisanje tržišta vrijednosnih papira i zaštitu interesa investitora i javnosti.

Komisija ističe da je federalna institucija osnovana zakonom (organ uprave, izvršna vlast), koja vrši nadležnosti određene tim zakonom (čl. 11. i 12. navedenog zakona i drugi zakoni), i dužna je da vrši funkciju sve do razrješenja, jer njeni članovi nisu razrješeni.. Zakon o Komisiji za vrijednosne papire, a niti ijedan drugi, ne sadrži određenje o tome kako se postupa kada nakon isteka mandata članovi Komisije nisu razrješeni ni imenovani novi.

U odluci o potvrđivanju odluke o *razrješenju i imenovanju* članova Komisije za vrijednosne papire Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj 27/04), broj PF 01. 02- 05- 185/04 od 6.5.2004. godine, navodi se u tački I da se zbog isteka mandata razrješavaju članovi Komisije za vrijednosne papire, a u tački II ove odluke se navodi da se u Komisiju imenuju novi članovi. Dakle, jasno je da prema Zakonu o Komisiji za vrijednosne papire, Parlament Federacije BiH jednom Odlukom Parlamenta FBiH istovremeno razrješava i imenuje članove Komisije. Uz to treba napomenuti da je članom 7. stav 2. Zakona o Komisiji za vrijednosne papire propisano da „članovi Komisije vrše svoje dužnosti, prava i obaveze na osnovu radnog odnosa na neodređeno vrijeme sa punim radnim vremenom u skladu sa zakonom koji regulira radni odnos.“

Prema odredbama člana 2., 11. i 12. predmetnog Zakona, kao i odredbama drugih zakona kojima su propisane nadležnosti Komisije, Komisija je samostalna, specijalizirana federalna institucija koja u oblasti tržišta vrijednosnih papira donosi propise, vrši nadzor i izriče mjere za povrede zakona utvrđene u tom nadzoru (npr. oduzimanje dozvola, prekršajne i krivične prijave), rješava u upravnim stvarima (odobranje emisija vrijednosnih papira, povećanja i smanjenja osnovnog kapitala banaka i dioničkih društava, registracija dioničkih društava bez koje se ne može izvršiti upis u sudski registar, izdavanje dozvola i saglasnosti itd.). Komisija kao organ izvršne vlasti ne može protivno ustavnim principima o obaveznom funkcioniranju izvršne vlasti, a time i države prestati vršiti svoju zakonsku funkciju, jer institucija osnovana posebnim Zakonom može prestati samo prestankom važenja tog Zakona, za što je isključivo nadležan Parlament FBiH koji je i donio Zakon.

Posljedice navedene odluke Vrhovnog suda Federacije BiH su mnogostruke i teške, jer ako ne bi obavljala nadležnosti utvrđene zakonima i propisima koji regulišu tržište kapitala, već samo „poslove tehničke prirode“ cjelokupno tržište vrijednosnih papira bi doslovno stalo i ne bi moglo funkcionirati, a time bi bila nanesena nemjerljiva šteta svim investitorima, domaćim i stranim vlasnicima vrijednosnih papira kojih je samo u Federaciji BiH registrovano oko 350.000. Dakle, navedene Zakonom propisane nadležnosti i poslovi Komisije kao regulatora i nadzornog organa tržišta po svom značaju i pravnoj prirodi ne mogu se nikako smatrati „tehničkim poslovima“. Slijedom toga bi nastala nemjerljiva šteta tržištu kapitala, privredi, dioničkim društvima, dioničarima i investitorima čije interese i pravo na zaštitu imovine propisuje Evropska konvencija o zaštiti ljudskih prava i sloboda i Protokol uz Konvenciju. Kako je osnovni zadatak Komisije zaštita investitora i nadzor tržišta i učesnika na tržištu, te nadzor emisije i prometa vrijednosnih papira, sprečavanje manipulacija i nezakonitosti u prometu vrijednosnih papira, izdavanje i oduzimanje dozvola učesnicima na tržištu, tržište kapitala u Federaciji BiH bi se ovakvim tumačenjem doslovno ukinulo. Nemogućnošću funkcionisanja tržišta vrijednosnih papira onemogućava se vlasnicima vrijednosnih papira-kapitala slobodno raspolaganje vlasništvom i time se ugrožava vrhovni princip

ljudskog prava i slobode koji ustanovljava pravo svakoga na neometano uživanje i raspolaganje svojom imovinom.

Obzirom da je za rad Komisije u periodu do razrješenja, bitno da li Komisija treba vršiti svoju zakonsku funkciju tj. nadležnosti sve do razrješenja, zatraženo je od Parlamenta Federacije BiH i autentično tumačenje člana 5. stav 2. Zakona o Komisiji za vrijednosne papire („Službene novine Federacije BiH“, broj 39/98, 36/99 i 33/04, kako bi se utvrdio pravilan smisao nedovoljno jasne odredbe zakona. Ovo pitanje potenciraju i sami učesnici na tržištu vrijednosnih papira, privredna društva, banke, brokerska društva, berza i druga pravna i fizička lica, jer i dalje redovno podnose veliki broj zahtjeva za rješavanje pitanja koja su u nadležnosti Komisije, a ako ih Komisija ne bi rješavala došlo bi do prestanka njihovog rada.

Obzirom da bi prestankom rada Komisije nastale prethodno navedene teške štetne posljedice, a u cilju njihovog sprečavanja Komisija očekuje od nadležnih organa da ovo pitanje riješe po hitnoj proceduri, a do tada će nastaviti obavljati poslove do razrješenja i imenovanja novog saziva.

Predsjednik
Komisije za vrijednosne papire
Federacije Bosne i Hercegovine

mr. Hasan Čelam